

Ilman taitavia, innovatiivisia ja
ammattillisesti sivistyneitä onnistujia
maailma ei tule toimeen

Ammattiosaaminen 2025 visio, AMKE:n tulevaisuusvaliokunta

Visio voi toteutua, jos...

1. ammatillinen koulutus kehittyy työelämän ja suomalaisten osaamistarpeiden mukana; ja
2. itsenäiset koulutuksen järjestäjät ovat toimintakykyisiä.

Kun nämä toteutuvat,

vahvistuu ammatillisen koulutuksen yhteiskunnallinen merkitys.

Yhteiskunta muuttuu

Ammatillisen koulutuksen tehtävä on yhä moninaisempi:

- Opiskelijoiden lähtötaso, oppimiskyky ja motivaatio vaihtelevat:
 - Peruskoulun oppimistulokset ovat laskeneet (PISA).
 - Isolla osalla aikuisista on ongelmia perustaidoissa (PIAAC).
 - Maahanmuutto, työttömyys ja sosiaaliset ongelmat.
- Ammatit ja ammattitaitovaatimukset muuttuvat.
- Alueet kehittyvät eri tavoin.

Ja koulutuksen rahoitusta leikataan

Mihin rahat menevät?

- Henkilöstö 60-70 %
- Tilat 10-20 %
- Muut kustannukset 10-30 %

Koulutuksen järjestäjän on jatkuvasti tehostettava toimintaansa.

Reformi on mahdollisuus uudistua
ja uudistaa

Henkilökohtainen opintopolku

- Yksi tapa henkilökohtaistaa opinnot ja tutkinnon suorittaminen.
- Aiempi osaaminen tunnustetaan.
- Opiskelijan oikeus opetukseen ja ohjaukseen.
- Ammattitaito ja osaaminen osoitetaan ja arvioidaan näytöissä.
- Työelämä osallistuu arviointiin, myös mikroyritykset.

Lisää oppimista työpaikoilla

- Koulutus- ja oppisopimus muodostavat kokonaisuuden
- Tavoitteellista ja ohjattua oppimista työpaikoilla.
- Koulutuksen järjestäjä vastaa ohjauksesta.
- Palkaton koulutussopimus korvaa työssä oppimisen.
- Nuorten oppisopimuksen kohtalo?

Koulutus- ja oppisopimus ovat pedagogisia ratkaisuja.

Laaja-alaisempia tutkintoja

Tutkinnon osat korostuvat

- Työn muutos: uusia taitoja uusiin toimenkuviin.
- Laaja-alaisia tutkintoja, joissa on eri työtehtäviin pätevöittäviä osaamisaloja.
- Valinnanvapautta: yksilöllisiä tutkintoja.
- Joustoa tutkinnon osien suorittamisella.
- Nopeampi tutkintojen perusteiden uudistaminen.

Tutkintotyyppi	Nykytila	Työryhmän esitys
Ammatillinen perustutkinto	52	43
Ammattitutkinto	177	64
Erikoisammattitutkinto	122	59
Yhteensä	351	166

Yli 170 ammatillisen koulutuksen järjestäjää

Koulutuksen saavutettavuus?

- OKM selvitti koulutuksen järjestäjien toimintaedellytyksiä kesäkuussa.
- Onko kaikilla edellytykset jatkaa laadukasta koulutusta?
- Ei järjestämislupien pakkohakua.
- Ammatillinen koulutus jää uusien maakuntien tehtävien ulkopuolelle.

Tuloksista maksetaan

Ansaintalogiikka muuttuu

- Perusrahoitus: opiskelijatyövuodet (huomioiden erityisen tuen tarpeet, vammaisten erityisopetus, asuntolat, tutkintotyyppi).
- Suoritusrahoitus: tutkinnon osat ja tutkinto.
- Vaikuttavuusrahoitus: työllistyminen, jatko-opinnot, opiskelijapalaute.
- Strategiarahoitus.

Rahoituksesta tulee ennakoimatonta, mikä vaikeuttaa suunnittelua.

Toiminnan täytyy muuttua,
jotta ei käy kuten Anttilalle

Rahoitus ansaitaan...

Jotta rahoitus ei supistuisi, koulutuksen järjestäjän on

- saatava opiskelijat opiskelemaan, suorittamaan tutkinnon osia ja koko tutkinto;
- edistettävä opiskelijan työllistymistä tai siirtymistä jatko-opintoihin.

Oppisopimus työllistää ja sen rooli kasvaa: 2+1.

... erilaisissa oppimisympäristöissä

Oppilaitoksia ja opetusta tarvitaan, mutta

- entistä enemmän opitaan työtä tehden; ja
- oppiminen jatkuu digitaalisissa ympäristöissä.

Henkilöstöä ja tiloja on nykyistä vähemmän.

Opettajien ja koko henkilöstön työ muuttuu.

Kohtaavatko vastuu ja valta

Koulutuksen järjestäjän vastuu opiskelijoista lisääntyy

- Päittääkö koulutustarjonnasta koulutuksen järjestäjä vai ministeriö?
- Millainen on tuleva järjestämislupa?
- Pysyvätkö valtakunnalliset tutkinnon perusteet työelämän muutosten tasalla? – Haaste OPH:lle.
- Kannustaako rahoitus koulutuksen järjestäjää lisäämään oppisopimusta ja muuta työssä oppimista?
- Mahdollistavatko uusi laki ja työ- ja virkaehtosopimukset koulutuksen joustavan toteuttamisen?

Rahoitus mahdollistaa tulevaa toimintaa

